

ních komunikací a účelových komunikací veřejně přístupných, plochy drah celostátních a regionálních včetně pevných zařízení potřebných pro přímé zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy s výjimkou staveb, pozemků nebo jejich částí využívaných pro služby, které nesouvisí s činností provozovatele dráhy nebo drážního dopravce, zoologické zahrady, veřejná a neveřejná pohřebiště a plochy nemovitostí určených k trvalému bydlení a na domácnosti.

Ze zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů, nevyplývá ani právo vlastníka či provozovatele kanalizace požadovat po vlastníkově kanalizační přípojky, přes níž vtékají do veřejné kanalizace odpadní a srážkové vody z vnitřní kanalizace jiného

subjektu, náhradu i za odvod odpadních vod z pozemků těchto jiných vlastníků.

BĚŽNÁ SITUACE, KTERÁ ODHALÍ MEZERU VE STÁVAJÍCÍ LEGISLATIVĚ

Představme si situaci, kdy se obec rozhodne opravit starou dešťovou kanalizaci, vedenou částečně v silnici (například v majetku kraje). Potom si obec musí za své prostředky zpracovat projektovou dokumentaci, zajistit zhotovitele stavby, následně musí zajistit uzavírku silnice, vlastníkově silnice po dobu uzavírky musí platit nájem (protože jde o zvláštní užívání komunikace), za své prostředky (v lepším případě s příspěvem dotace) kanalizaci opraví, musí do ní přepojit i všechny přípojky vpustí odvodňující silnici, a ve finále musí provést jako vyvolanou investici i opravu silnice.

To vše v situaci, kdy vlastník silnice nezřídka nezaplátí za tyto práce ani korunu.

Je pravda, že mnohé kraje či správci komunikací jsou si této zjevné nespravedlnosti vědomi, takže nabídnou obcím určitou vstřícnost například, že obec zaplatí „jen trubky“ s tím, že následnou opravu komunikace včetně výměny uličních vpustí a přípojek zajistí vlastník silnice v rámci návazné stavby, která řeší opravu silnice. Tato dobrá vůle však závisí čistě na vstřícnosti vlastníka silnice, nemá vůbec žádnou oporu v legislativě. ■

Mgr. MICHAELA SIGMUNDOVÁ, Ph.D.,
advokátka

Ing. TOMÁŠ TUŽÍN,
projektant dopravních staveb

Souhlas se zpracováním osobních údajů na obecních webech s ohledem na novelu zákona o elektronických komunikacích a na související používání manipulativních praktik

Ochrana osobních údajů je v dnešní době diskutované téma, zejména pak v souvislosti se vzestupem důležitosti digitálního prostředí. S tímto souvisí i nové povinnosti provozovatelů webových stránek ve vztahu k získávání souhlasu k vyhodnocování chování jednotlivých návštěvníků. Nedílnou součástí jsou i manipulativní praktiky (dark patterns), ke kterým se aktuálně vyjádřil i Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ). Níže uvedené také platí i pro obecní webové stránky.

Od 1. ledna 2022 se změnila požadavky na nakládání s cookies, a to v důsledku novely zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (ZEK). Předmětná novela přizpůsobila dosavadní českou právní úpravu té evropské.

CO JSOU TO COOKIES?

Cookies jsou datové soubory ulehčující fungování webových stránek pro jednotlivé návštěvníky. Mimo jiné plní také marketingovou, analytickou a statistickou funkci. Jinak řečeno, cookies slouží k vyhodnocování chování jednotlivých návštěvníků daného webu.

Nově tak došlo ke zpřísnění pravidel pro udělování souhlasu, který musí být udělen aktivně (tzv. opt-in). Původně uživatelský režim předpokládal souhlas uživatele, pokud pouze výslovně neodmítl (tzv. opt-out). Úřad pro ochranu osobních údajů („ÚOOÚ“) podotýká, že udělení souhlasu se zpracováním osobních údajů je možností, nikoli povinností.

Udělený souhlas musí být nejen aktivní, ale také musí splňovat požadavky na

Ivana Vavříková: Doporučujeme zveřejňovat postup získávání souhlasu na jednotlivých webech tak, aby byly v souladu s právní úpravou a také s výkladem Úřadu pro ochranu osobních údajů

ochranu osobních údajů stanovené evropským nařízením obecně známém jako GDPR¹. **Souhlas tak musí být svobodný, konkrétní a informovaný, přičemž jde o jednoznačný projev vůle daného uživatele.** V souvislosti s GDPR by se měl uživatel dozvědět, **kdo je správcem osobních údajů (cookies) a pro jaké účely budou údaje použity.** Neposledně by měl obdržet **informaci, že daný souhlas je možné kdykoli odvolat.** Webová stránka musí získat **aktivní souhlas** ke konkrétnímu zpracování údajů, uložení cookies a bez tohoto souhlasu není oprávněna s ním pracovat.

Ne všechna cookies však podléhají souhlasu. Webová stránka může sbírat i tzv. **nezbytná cookies, která slouží pro fungování předemtné webové stránky a nepodléhají souhlasu uživatelů.** Je ovšem otázkou, co všechno může být zařazeno pod pojem nezbytná cookies.

Při výkladu je nutné přihlídnout ke stanovisku WP29², které definuje nezbytná cookies jako **cookies s omezenou životností**, vymezená na dobu návštěvy daného webu. Taková cookies mohou být archivována maximálně několik hodin po konkrétní návštěvě.

Uvedené nároky se také vztahují nejen k webovým stránkám soukromoprávních osob, ale také k **webům, které jsou provozovány obcemi.**

S cookies jde ruku v ruce také používání **manipulativních praktik tzv. dark patterns.** Jde o velmi často o protiprávní praktiky, které mají za úkol zjednodušit získávání souhlasu s užíváním cookies. Užívání dark patterns a vynucování souhlasu je také pod dohledem ÚOOÚ, který zaujímá stále důraznější stanovisko proti užívání takových praktik.

DARK PATTERNS PRAKTIKY

K poskytnutí souhlasu se užívají tzv. cookies bannery nebo cookies lišty. Právě design cookies lišt (bannerů) může být již jednou z mnoho dark patterns praktik.

ÚOOÚ zastává postoj, že **předem zaškrtnutá souhlasná políčka nelze považovat za souhlas podle GDPR.** Jinak řečeno nelze upravit lištu tak, že bude předem zaškrtnutý určitý druh cookies (např. analytický) a ostatní nikoli.

Dalším hlediskem je samotná **velikost dané lišty.** V režimu opt-out jsou předmět-

né lišty designované do nejmenších rozměrů, aby nedocházelo k odvolávání souhlasu. V případě postupu podle nové právní úpravy naopak **převažuje potřeba, aby si dané lišty konkrétní uživatel všiml a souhlas udělil.** V této souvislosti je nutné podotknout, že **vstup na web nesmí být podmíněn udělením souhlasu.** Jak bylo výše uvedeno, souhlas musí být získán dobrovolně.

Je třeba také zmínit, že ani absence lišty není závadou. V takovém případě je však provozovatel webu oprávněn sbírat pouze tzv. nezbytná cookies, ke kterým není nutné vyžadovat aktivní souhlas uživatele. Ani v této situaci však **není provozovatel webu zproštěn informační povinností,** pokud v rámci technických (nezbytných) cookies dochází ke zpracování osobních údajů.

Lišta tak může do určité míry i přerušit využívání dané služby na webu, nikoli ji však omezit úplně. Pokud však není souhlas udělen, **je zakázáno omezovat uživatele, kteří tak neučinili.** Samotné zavření předemné lišty a setrvání na webové stránce, neznamená udělení souhlasu.

Uživatelé musí být na první pohled zřejmé, že svou aktivitou vyjadřuje souhlas. Tomuto požadavku musí odpovídat i pojmenování tlačítka s formulací souhlasu (např. přijímám).

S udělením souhlasu také souvisí **požadavek na možnost odvolání daného souhlasu.** Odvolání souhlasu by mělo být stejně snadné jako jeho udělení. Tento požadavek je nejlépe naplněn umístěním nesouhlasu s cookies vedle nebo poblíž tlačítka pro jeho udělení. Jinak řečeno umístí jej do stejné vrstvy lišty (banneru).

Tento přístup zastává i dosavadní **judikatura Soudního dvora Evropské unie, která označila neplatným souhlasem takový souhlas, kde je jeho odmítnutí podmíněno vyplněním formuláře.** Odmítnutí tak bylo na rozdíl od souhlasu neadekvátně ztíženo.

Také ÚOOÚ se vyjádřil k designu souhlasných tlačítek, když k tomu dodal: „Vzhled a barevnost tlačítek by měly být zvoleny tak, aby měl subjekt údajů možnost se svobodně rozhodnout, zda souhlas udělí či nikoli. Tlačítko „souhlasím“ by tak např. nemělo být výrazně větší či výrazně barevnější než tlačítko „odmítám“. Pokud by tlačítko odmítnutí bylo hůře viditelné nebo identifikovatelné, mohl by jej subjekt údajů přehlédnout a udělený souhlas by nebyl považován za svobodný. Současně by měly být barvy tlačítek zvoleny tak, aby respektovaly obecně přijímaný význam těchto barev.“³

Další velmi oblíbenou dark patterns praktikou je případ, kdy webová stránka „otravuje“ **uživatele lištou tak dlouho, dokud souhlas nedá.** Tento postup je nejen v rozporu s účelem cookies lišty, ale také s názorem ÚOOÚ, který s faktickým donucením uživatele nesouhlasí.

S udělením souhlasu rovněž souvisí **doba, po kterou je souhlas platný.** Obecně je souhlas udělován i po dobu, kdy uživatel opustí webovou stránku.

Jaká doba je ovšem přiměřená? Podle přístupu ÚOOÚ lze uzavřít, že **obecně přiměřenou dobou pro udělení souhlas je jeden rok.** V případě nesouhlasu je pak obecně přiměřenou dobou minimálně 6 měsíců. ÚOOÚ však nevylučuje **možné**

zkrácení těchto dob. Důvodem pro zkrácení je změna okolností zpracování nebo skutečnost, že provozovatel webu není schopen předchozí souhlas/nesouhlas sledovat (př. uživatel smazal cookies uložené ve svém zařízení).

ZÁVĚREM

Na závěr je nutné podotknout, že doposud nebyly dark patterns praktiky ÚOOÚ pokutovány. Lze však předpokládat, že vzhledem k vyjasnění některých doposud sporných otázek novelizované právní úpravy, zejména pak odstranění nesouladu s evropskou právní úpravou, bude ÚOOÚ inklinovat k sankcionování protiprávních praktik.

Z tohoto pohledu **doporučujeme zvidovat postup získávání souhlasu na jednotlivých webech** tak, aby byly v souladu s právní úpravou a také s výkladem ÚOOÚ. ■

Mgr. IVANA VAVŘÍKOVÁ,

advokátní koncipientka,
Advokátní kancelář KF Legal
www.kflegal.cz

Poznámky:

¹Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES.

²Pracovní skupina pro ochranu údajů.

³ÚOOÚ – Cookie lišty a udělování souhlasu, dostupné zde: <<https://www.uouu.cz/casto-klade-ne-otazky-ohledne-souhlasu-s-cookies-udeleneho-prostrednictvim-tzv-cookie-listy/ds-6912/archiv=1&p1=2619>>.

Napadení psa psem a zranění majitele, který aktivně bránil svého psa.

Kdo je odpovědný za vzniklá zranění?

Podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešlupcích, se fyzická osoba dopustí přešlupku proti občanskému soužití tím, že jinému ublíží na zdraví. U tohoto typu přešlupku zákon nevyžaduje prokázání úmyslu, a proto postačí, pokud se pachatel jednáni dopustil z nedbalosti – viz § 15 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešlupky a řízení o nich.

Dále platí, že **majitel odpovídá za chování svého psa.** Pokud tedy svého psa dostatečně nezajistí a jeho pes napadne jiného psa nebo člověka, majitel útočícího psa ponese následky svého nedbalostního jednání jednak v podobě **uložení trestu za přešlupek,** jednak v podobě **povinnosti úhrady vzniklé škody.**

KDYŽ BYL NA ZAČÁTKU JEDNOZNAČNĚ ÚTOK JEDNOHO ZE PSŮ...

V praxi mohou nastat pestré situace konkrétních incidentů. Některé z nich jsou po

právní stránce jednodušší, jiné jsou složitější. V článku se zaměřím na **situaci, kdy pes napadne jiného psa** (nejde tedy o vzájemný útok dvou nezajištěných psů) a **majitel napadeného psa se snaží situaci rychle řešit,** útoku se bránit a svého psa ochránit. Při této aktivitě dojde k jeho zranění. Úřady pak musí v řízení o přešlupku posoudit právní otázku, zda je majiteli útočícího psa přičitatelné zranění majitele napadeného psa, který se pokoušel psy od sebe odtrhnout (tedy aktivně vstupoval do děje), a při této činnosti jej útočící pes pokousal.

Úřadům se při hodnocení snadno může stát, že **ve snaze o pečlivé posouzení případu zabřednou do dílčího vyhodnocování každé jednotlivé části děje, který se odehrál.** Tento postup však není správný, jak se pokusím níže objasnit. Stále je třeba mít na paměti, že **incident započal útokem jednoho ze psů a vše, co se dále v rychlém sledu odehrálo, je důsledkem tohoto útoku.** Proto je potřeba na jednání osob v průběhu incidentu nahlížet touto optikou.

Je možné setkat se s názorem, že aktivita majitele psa spočívající ve snaze psy od sebe oddělit, je „svévlnná“ a zranění, která mu v důsledku této aktivity vzniknou, jsou proto přičitatelná jemu a nikoli majiteli útočícího psa. Proto pak majitele útočícího psa nelze shledat vinným z přešlupku ublížení na zdraví.

S tímto názorem nelze souhlasit. Incident spočívající ve fyzickém napadení psa psem je **rychlým řetězcem na sebe navazujících jednání psů i jejich majitelů a jednotlivé kroky nelze od sebe zcela oddělovat** a konstruovat z nich izolované „akce“ s dílčími právními dopady. Názoru, že jednání majitele napadeného psa je „svévlnné“, lze s využitím stejné (chybné) optiky oponovat, že by příště bylo možné k jeho tíži přičíst i opačnou situaci: Pokud by na ochranu svého psa neučinil nic, a počkal, jak útok dopadne, tím by možná opět jednal „svévlnně“, byť tentokrát v podobě nekonání. Bylo by pak možné (chybně) konstruovat, že porušil prevenční povinnost tím, že ne- ▶